

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2010 de
RAMADERS D'ANDORRA, SA

Setembre del 2011

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia.....	4
1.3. Naturalesa jurídica	5
1.4. Marc jurídic.....	5
1.5. Organització i control intern.....	6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Comptes anuals	7
2.1.1. Existències.....	10
2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	11
2.1.3. Tresoreria	11
2.1.4. Patrimoni net.....	12
2.1.5. Creditors comercials i altres comptes a pagar	14
2.1.6. Import net de la xifra de negocis	15
2.1.7. Altres negocis d'explotació	15
2.1.8. Altres ingressos no recurrents	16
2.1.9. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials	16
2.1.10. Altres despeses d'explotació	17
2.2. Execució pressupostària	18
2.3. Altres aspectes a destacar.....	21
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	22
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	22
5. CONCLUSIONS.....	23
6. AL·LEGACIONS	23
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	26

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Ramaders d'Andorra, SA.

La fiscalització de Ramaders d'Andorra, SA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2010, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2010.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes el 31 de març de 2011 i consta entre altres, dels següents estats, comptes i annexos:

- Balanç
- Compte de pèrdues i guanys
- Estat de canvis del patrimoni net
- Memòria
- Liquidació pressupostària

Adicionalment, l'entitat presenta l'estat de flux d'efectiu, el càlcul del romanent de tresoreria i la conciliació entre el resultat comptable i la liquidació pressupostària al 31 de desembre de 2010.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de Ramaders d'Andorra, SA s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de Ramaders d'Andorra, SA expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació

financera, del resultat economicopatrimonial, i que la informació economicofinancera es presenta d'acord amb els principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Ramaders d'Andorra, SA en l'exercici 2010 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure l'1 de setembre de 2011.

1.3. Naturalesa jurídica

Ramaders d'Andorra, SA és una societat pública, per accions, creada per la Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, SA de 10 de desembre de 1998.

El capital social està participat en el 51% pel Govern i el 49% per titulars en actiu d'una explotació ramadera.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable de Ramaders d'Andorra, SA en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei general de les finances públiques, de 19 de desembre de 1996
- Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, SA de 10 de desembre de 1998
- Reglament intern de Ramaders d'Andorra, SA de 21 de setembre del 1999 i posteriors modificacions
- Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada
- Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris

- Decret de 23 de juliol del 2008 pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat
- Llei 2/2009, de 23 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2009, prorrogada per a l'exercici 2010

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions
- Compliment de les obligacions de responsabilitat
- Compliment de les lleis i regulació aplicable
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys

En els treballs de fiscalització s'ha estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Ramaders d'Andorra, SA no disposa de personal propi. Els recursos que utilitza són cedits pel Ministeri d'Agricultura: personal, local, equips d'oficina, etc., en base a un contracte de cessió signat el 17 de desembre de 2003.

L'entitat no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

Les diferents mancances detectades en el control intern s'han recollit en els apartats corresponents en el cos de l'informe. (2.1.1 i 2.3)

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

ACTIU			PASSIU		
Capítol	2010	2009	Capítol	2010	2009
B) ACTIUS CORRENTS	1.190.279	1.143.363	A) PATRIMONI NET	407.315	366.738
I Altres actius no corrents en venda	-	-	I Capital	150.253	150.253
II Existències	6.620	8.611	III Reserves	14.980	14.980
III Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	512.214	337.614	V Resultats d'exercicis anteriors	201.633	151.378
IV Inversions financeres a curt termini	-	-	VI Resultat de l'exercici	40.449	50.126
V Tresoreria	671.445	797.138			
VI Ajustaments per periodificació	-	-			
			C) PASSIUS CORRENTS	782.964	776.625
			I Creditors comercials i altres comptes a pagar	782.964	776.625
TOTAL ACTIU	1.190.279	1.143.363	TOTAL PASSIU	1.190.279	1.143.363

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

Capítol		2010	2009
I	INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ		
1	Import net de la xifra de negocis	1.368.893	1.435.512
2	Altres ingressos d'explotació	78.597	78.597
	Total ingressos d'explotació	1.447.491	1.514.109
II	DESPESES D'EXPLOTACIÓ	-1.407.201	-1.463.984
1	Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials	-1.397.376	-1.442.167
4	Variació del deteriorament del circulat	6.947	-6.373
5	Altres despeses d'explotació	-16.772	-15.444
	Total despeses d'explotació		
	Resultat de l'explotació	40.290	50.125
III	RESULTAT FINANCER	-	-
1	Resultat financer	-	-
	Resultat de les operacions	40.290	50.125
IV	ALTRES INGRESSOS I DESPESES NO RECURRENENTS	159	1
1	Altres ingressos. Despeses no recurrents	159	1
	Total altres ingressos i despeses no recurrents	159	1
	Resultat de l'exercici	40.449	50.126

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

	Capital	Prima d'emissió	Reserva de revalorització	Altres reserves	Instruments de capital propi	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
A) Saldo a 31/12/2008	150.253	-	-	14.980	-	116.593	-	41.665	-	323.491
I Ajustaments per canvis de criteris comptables 2008 i anteriors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II Ajustaments per errors 2008 i anteriors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B) Saldo ajustat a 01/01/2009	150.253	-	-	14.980	-	116.593	-	41.665	-	323.491
I Resultat de l'exercici	-	-	-	-	-	-	-	50.126	-	50.126
II Ingressos i despeses reconeguts en patrimoni net	-	-	-	-	-	-6.880	-	-	-	-6.880
III Operacions amb socis i propietaris	-	-	-	-	-	41.665	-	-41.665	-	-
1 Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Ampliacions / reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Operacions amb accions o participacions pròpies (netes)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Altres moviments (aplicació del resultat exercici anterior)	-	-	-	-	-	41.665	-	-41.665	-	-
C) Saldo a 31/12/2009	150.253	-	-	14.980	-	151.378	-	50.126	-	366.738
D) Saldo ajustat a 01/01/2010	150.253	-	-	14.980	-	151.378	-	50.126	-	366.738
I Resultat de l'exercici	-	-	-	-	-	-	-	40.449	-	40.449
II Ingressos i despeses reconeguts en patrimoni net	-	-	-	-	-	129	-	-	-	129
III Operacions amb socis i propietaris	-	-	-	-	-	50.126	-	-50.126	-	-
1 Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Ampliacions / reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Operacions amb accions o participacions pròpies (netes)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Altres moviments (aplicació del resultat exercici anterior)	-	-	-	-	-	50.126	-	-50.126	-	-
E) Saldo a 31/12/2010	150.253	-	-	14.980	-	201.633	-	40.449	-	407.315

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió dels estats i comptes retuts es desprèn la següent observació:

Manca d'informació en la memòria

La memòria no presenta informació sobre transaccions amb empreses i parts vinculades. El PGC estableix que l'empresari facilitarà informació suficient per comprendre les operacions amb parts vinculades que hagi efectuat i els efectes d'aquestes operacions sobre els seus estats financers. L'operativa de l'entitat inclou vendes i compres als seus socis, i l'existència de saldos pendents de cobrament o pagament amb els mateixos, sense que la memòria informi dels imports corresponents.

2.1.1. Existències

La variació d'existències presenta les següents xifres:

Descripció	Saldo a 31/12/2010	Saldo a 31/12/2009	Variació
Pinso engreix vedells	5.325	5.570	-245
Pinso engreix corders	932	870	62
Pinso engreix ovelles	363	189	174
Existències carn	-	1.982	-1.982
Total	6.620	8.611	-1.991

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió de la composició de les existències dels saldos de l'entitat es desprèn:

Debilitats en el control intern

De les proves efectuades s'observen algunes debilitats en el control intern de les transaccions de les operacions. Així, a més de la manca de l'adequada segregació de funcions entre les persones que intervenen en aquests procediments, s'han observat les incidències següents:

- No s'elabora cap tipus de registre d'incidències en relació al lliurament del pinso que justifiqui les diferències d'estocs.
- No es formalitza albarà/document de lliurament del pinso al soci ramader que mostri la conformitat del lliurament i que permeti controlar que totes les sortides hagin estat facturades.
- No tenim constància que es realitzin recomptes físics de les existències de pinso al tancament de l'exercici.

Es recomana verificar les operacions descrites i que es prenguin les mesures adients per evitar que es reproduixin situacions anàlogues a les esmentades

2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini del balanç és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2010	Saldo a 31/12/2009	Variació
Clients	246.647	219.310	27.337
Clients de dubtós cobrament	-	8.937	-8.937
Administracions públiques	265.567	118.304	147.263
Provisió per a insolvències de tràfic	-	-8.937	8.937
Total	512.214	337.614	174.600

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat cal observar:

Provisió per insolvències de tràfic

A 31 de desembre de 2010 existeixen saldos pendents de cobrament per operacions de tràfic amb una antiguitat superior als 12 mesos per un import de 2.362 euros.

D'acord amb els criteris de valoració del PGC, quan es produeix un retard en les estimacions de previsió de cobrament o situacions latents d'insolvència, l'entitat ha de procedir a la correcció valorativa mitjançant l'enregistrament del deteriorament del valor d'aquests actius.

2.1.3. Tresoreria

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2010	Saldo 31/12/2009	Variació
Crèdit Andorrà	488.690	678.502	-189.812
Andbanc	182.755	118.636	64.119
Total	671.445	797.138	-125.693

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprèn:

Enregistrament del risc bancari

De l'anàlisi de la resposta a la circularització de l'entitat financera Andbanc, s'observa l'existència d'efectes descomptats pendents de venciment al 31 de desembre de 2010 per un total de 1.752 euros. L'entitat no enregistra el risc bancari que es desprèn de dita resposta. Si bé l'efecte de l'enregistrament no influeix en el resultat de l'exercici ni en la situació financera, a efectes de l'aplicació dels criteris de reconeixement i de registre comptable del PGC, i per tal de mostrar una major informació en els estats financers, l'entitat haurà d'enregistrar l'import esmentat amb càrrec als comptes del subgrup de crèdits i comptes a cobrar a curt termini amb abonament a comptes del subgrup de deutes a curt termini.

2.1.4. Patrimoni net

El moviment del patrimoni net es resumeix en el següent quadre:

Descripció	Saldo a 31/12/2009	Aplicació a resultats	Resultat exercici	Altres moviments	Saldo a 31/12/2010
Capital social	150.253	-	-	-	150.253
Reserva legal	14.980	-	-	-	14.980
Resultats d'exercicis anteriors (romanent)	151.378	50.126	-	129	201.633
Resultat de l'exercici	50.126	-50.126	40.449	-	40.449
Total	366.738	-	40.449	129	407.315

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprenen les observacions següents:

Formalització i comptabilització de l'ampliació de capital

La Junta General ordinària de 19 de febrer de 2004 va aprovar una ampliació de capital amb l'emissió de 2.000 noves accions nominatives amb un valor nominal de 60,10 euros cadascuna i la subscripció íntegra per part de Govern de les mateixes. En l'exercici 2005, el Govern va transferir 12.020 euros corresponents al desemborsament de 200 accions, però aquest import ha quedat comptabilitzat en el passiu en l'epígraf de creditors.

En data 4 d'octubre de 2007 la Junta General ordinària va acordar elevar a pública la referida ampliació. Amb tot, a data d'aquest informe no disposem de constància que aquest tràmit s'hagi produït.

Adaptació dels estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació.

Dotació de la reserva legal

La Junta General Ordinària celebrada el 3 de juny de 2008, aprovà que, en compliment de la nova legislació, s'establís una reserva legal mínima d'un 20% del capital social, incorporant els resultats a la mateixa. Aquest acord no ha estat enregistrat. Al 31 de desembre de 2010, la reserva legal representa un 9,97% del capital social.

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

L'entitat ha rebut transferències del Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 17.1 de la Llei del pressupost de l'exercici 2009, vigent pel 2010, el Govern pot o bé sol·licitar de retornar els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, o bé tenir en compte aquest romanent pressupostari per a l'atorgament de la subvenció de l'exercici següent mitjançant la rebaixa de la subvenció atorgada per l'import corresponent a aquest romanent pressupostari. Atenent al regulat per la norma anteriorment esmentada, els imports de les transferències no aplicades tenen el caràcter de reintegrables i no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net havent de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa el punt 1er de la secció 3a del capítol 1er del PGC.

Enregistraments amb càrrec i abonament al patrimoni net

L'entitat ha enregistrat amb càrrec al patrimoni net despeses meritades en l'exercici anterior i altres regularitzacions, per import de 6.212 euros. Igualment ha enregistrat amb abonament a aquest compte la recuperació d'un pendent de cobrament que havia estat considerat com incobrable en exercicis anteriors, per import de 6.341 euros.

Donat que aquesta darrera operació correspon a la reversió d'una correcció valorativa, d'acord amb el PGC s'hauria d'haver comptabilitzat en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

2.1.5. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf de creditors comercials i altres comptes a pagar és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2010	Saldo a 31/12/2009	Variació
Proveïdors i creditors	595.095	424.764	170.330
Primes pendent de repartir	187.869	351.861	-163.992
Total	782.964	776.625	6.338

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat de creditors comercials i altres comptes a pagar es desprenen les següents observacions:

Pagament de les primes pel foment de productes de qualitat

El saldo del compte *primes pendents de repartir* inclou els imports pendents de pagament als ramaders en concepte d'ajut al foment de productes i de qualitat, i que, prèviament, Ramaders d'Andorra, SA ha de rebre de Govern. El quadre següent posa de manifest la diferència entre la data de cobrament del Govern i el posterior pagament als ramaders.

Concepte	Import	Data cobrament de Govern	Data pagament als ramaders	Diferiment (en dies)
1 de setembre al 30 de novembre de 2009	90.736,00	12/01/2010	18/06/2010	157
1 de desembre al 31 de desembre de 2009	27.568,00	17/05/2010	22/10/2010	158
1 de gener de 2010 al 30 de maig de 2010	136.340,00	16/08/2010	22/12/2010	128
1 de juny de 2010 al 30 de novembre de 2010	148.366,00	20/05/2011	31/05/2011	11
1 de desembre al 31 de desembre de 2010	38.604,00	1/07/2011	Pendent a agost 2011	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

No es coneixen els motius que justifiquin els retards que es produeixen entre les transferències del Govern i la data en la que els diners arriben als seus beneficiaris.

Pagament no justificat

La Societat ha realitzat un pagament a l'Escorxador d'Andorra per un import de 1.240 euros del qual no se'ns ha facilitat el motiu o la transacció que el justifica ni hem constatat l'existència d'una factura o altre document que ho suporti.

Aquest fet pot ser constitutiu de responsabilitats en els termes regulats en l'article 58 de la LGFP, especialment en el seu apartat d).

2.1.6. Import net de la xifra de negocis

El detall dels ingressos obtinguts per vendes és el següent:

Descripció	Saldo 2010	Saldo 2009	Variació
Venda de vedells i corders	1.002.193	1.070.023	-67.830
Venda de pinso	359.243	357.531	1.712
Venda de pell i menuts	7.457	7.958	-501
Total	1.368.893	1.435.512	-66.619

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.7. Altres negocis d'explotació

Ramaders d'Andorra, SA ha rebut en l'exercici 2010 les següents subvencions per a despeses corrents i serveis:

Descripció	Saldo 2010	Saldo 2009	Variació
Promoció i comercialització bestiar de renda	78.597	78.597	-
Total	78.597	78.597	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea es destaquen les següents incidències:

Comptabilització de la subvenció del Govern per al finançament dels dèficits de la societat.

El Pla general de comptabilitat vigent a Andorra a partir de l'exercici 2009 estableix que les subvencions atorgades per socis o propietaris no constitueixen ingressos i es registraran directament en els fons propis. Atès que el Govern és el soci majoritari de Ramaders d'Andorra, SA, les subvencions destinades a cobrir els dèficits d'explotació, atorgades per Govern, no s'han d'imputar en el compte de pèrdues i guanys.

Acreditació de la justificació de la subvenció

La subvenció per a promoció i comercialització de bestiar de renda, per import de 80.000 euros, d'acord amb la memòria del pressupost de l'exercici 2010 presentada per l'entitat, és destinada a cobrir les despeses de funcionament corrent (compres de subministraments, pagament a professionals, pagament de tributs, altres serveis, etc.). Per a l'exercici 2010 aquest conjunt de despeses han sumat la quantia de 16.772 euros, mentre que la subvenció rebuda ha estat finalment de 78.597 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció, que permeti manifestar-nos sobre l'obligació de reintegrament de la part de subvenció no utilitzada. Tal i com s'ha reflectit a la nota 2.1.4 l'import de les transferències no aplicades no poden ser considerades com a resultats de l'exercici o patrimoni net

havent de ser registrats com un passiu i, d'acord amb les diferents lleis de pressupost, els organismes beneficiaris de transferències nominatives han de retornar a Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, llevat que financin despeses compromeses i no liquidades a la data del tancament. L'aplicació d'aquests preceptes faria que Ramaders d'Andorra, SA hagués de minorar els resultats de l'exercici per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar.

2.1.8. Altres ingressos no recurrents

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall al 31 de desembre de 2010:

Descripció	Saldo 2010	Saldo 2009	Variació
Ingressos extraordinaris	159	1	158
Ingressos i beneficis d'altres exercicis	-	-	-
Total	159	1	158

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.9. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials

El següent quadre resumeix les despeses per aprovisionaments:

Descripció	Saldo 2010	Saldo 2009	Variació
Compra de vedells i corders	1.010.150	1.066.418	-56.268
Compra de pinso	351.792	339.286	12.506
Sacrifici d'animals	12.335	15.114	-2.779
Transport d'animals	22.248	21.349	899
Especejament de vedells	850	-	850
Total	1.397.376	1.442.167	-44.792

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.10. Altres despeses d'explotació

El següent quadre resumeix les altres despeses d'explotació:

Descripció	Saldo 2010	Saldo 2009	Variació
Serveis de professionals independents	4.710	1.270	3.440
Assessorament comptable	9.915	9.915	-
Serveis bancaris i similars	1.070	287	783
Publicitat	-	3.037	-3.037
Altres serveis	50	148	-98
Taxes i tributs	1.027	787	240
Total	16.772	15.444	1.328

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Es recullen a continuació les incidències que s'han observat de la revisió efectuada:

Integritat de les despeses per serveis exteriors

En el compte de pèrdues i guanys de l'entitat no hi figuren la totalitat dels imports en concepte de "serveis exteriors" (lloguers, despeses de personal, material d'oficina, publicitat, etc.) que són prestats pel personal i en dependències del Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, ja que la gestió de l'entitat és suportada per aquest ministeri. Es recomana, a fi de conèixer el cost real de l'activitat i dels programes de l'entitat, que es repercuteixin en els seus comptes totes les despeses que es deriven de la seva gestió. Si bé es habitual que entitats que integren el sector públic rebin suport de les administracions i d'altres entitats en forma de serveis, cessions d'espai, etc, els quals no es quantifiquen ni es reflecteixen en els comptes de pèrdues i guanys; cal considerar en aquest cas que la societat Ramaders d'Andorra, SA és de capital mixt per la qual cosa la manca de registre d'aquestes operacions no permet evidenciar els recursos que els socis destinen a la mateixa.

Comptabilització despesa programa de certificació del nou producte

En data 19 d'octubre de 2010 la Societat ha formalitzat un contracte de prestació de serveis en relació al programa de certificació de la IGP carn d'Andorra. D'acord amb l'establert en el contracte, el pressupost total és de 9.300 euros i s'estableix en funció de diverses etapes. A 31 de desembre de 2010 la Societat ha finalitzat l'etapa de preevaluació, el que suposa haver realitzat un 5% de l'import pressupostat del treball. La Societat ha comptabilitzat com a despesa de l'exercici 2010 un import de 4.650 euros corresponent al 50% dels honoraris d'aquest programa de certificació d'acord amb la factura rebuda del proveïdor, en lloc de considerar com a despesa de l'exercici el 5% del pressupost en funció dels treballs realitzats fins el moment i que ascendeix a 465 euros, i en registrar la resta de l'import facturat, com un acompte. Per tant, considerem que a l'any 2010, la despesa de serveis exteriors estaria excedida en 4.185 euros.

2.2. Execució pressupostària

L'entitat presenta una liquidació de pressupost en la que es comparen les previsions inicials, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat:

Liquidació de l'estat d'ingressos

COD CLASIF	NOMCLASIF	Pressupost 2010	Liquidat	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
3	TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.715.000	1.368.893	-346.107	79,8%
30	VENDES	1.715.000	1.368.893	-346.107	79,8%
300	VENDES	1.715.000	1.368.893	-346.107	79,8%
30000	Venda carn	1.250.000	1.002.193	-247.807	80,2%
30002	Venda de pinso	452.000	359.243	-92.757	79,5%
30003	Venda de pells i menuts	13.000	7.457	-5.543	57,4%
42	TRANSFERÈNCIES DE L'ESTAT	80.000	78.597	-1.403	98,2%
420	GOVERN D'ANDORRA	80.000	78.597	-1.403	98,2%
42090	Altres transferències de Govern	80.000	78.597	-1.403	98,2%
TOTAL INGRESSOS		1.795.000	1.447.491	-347.509	80,6%

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Liquidació de l'estat de despeses

COD CLASIF	NOMCLASIF	Pressupost 2010	Liquidat	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
22	MATERIAL, SUBMINISTRAMENTS I ALTRES	1.792.947	1.413.078	-379.869	78,8%
220	MATERIAL D'OFICINA	2.608	-	-2.608	-
22000	Material d'oficina ordinari i altres varis	1.514	-	-1.514	-
22040	Material d'informàtica	1.095	-	-1.095	-
221	SUBMINISTRAMENTS	1.705.083	1.361.993	-343.091	79,9%
22170	Compra bestiar	1.269.347	1.010.150	-259.197	79,6%
22172	Compra de pinso	433.000	351.792	-81.208	81,2%
22190	Altres subministraments	2.736	50	-2.686	1,8%
225	TRIBUTS	1.631	1.027	-603	63,0%
22520	Tributs locals	1.631	1.027	-603	63,0%
226	ALTRES SERVEIS	3.830	-	-3.830	-
22610	Atencions protocol·làries i de representació	2.189	-	-2.189	-
22660	Reunions conferències i cursets	1.642	-	-1.642	-
227	TREBALLS REALITZATS PER ALTRES	79.795	50.058	-29.736	62,7%
22730	Processament de dades	7.295	-	-7.295	-
22760	Estudis i treballs tècnics	15.000	14.625	-375	97,5%
22770	Publicitat i propaganda	19.500	-	-19.500	-
22780	Sacrifici animals i transport	38.000	35.433	-2.567	93,2%
23	INDEMNITZACIONS PER SERVEIS	1.095	-	-1.095	-
231	LOCOMOCIÓ I DESPLAÇAMENTS	1.095	-	-1.095	-
23100	Desplaçaments	1.095	-	-1.095	-
34	DE DIPÒSITS, FIANCES I ALTRES	959	1.070	111	-
349	ALTRES DESPESES FINANCERES	959	1.070	111	-
34910	Comissions serveis bancaris	959	1.070	111	-

TOTAL DESPESES	1.795.000	1.414.149	-380.851	78,8%
-----------------------	------------------	------------------	-----------------	--------------

ESTALVI		33.342		
----------------	--	---------------	--	--

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

El pressupost anterior difereix en 4.407 euros en ingressos i 4.403 euros en despeses del que fou aprovat per l'exercici 2009 i que es troba en situació de pròrroga pel 2010, atès que el corresponent a aquest exercici 2010 no fou aprovat. L'entitat no ha justificat en la memòria les modificacions aportades al pressupost liquidat.

Addicionalment en els comptes anuals, l'entitat presenta un estat de flux d'efectiu, un estat de romanent de tresoreria i una conciliació entre el resultat comptable i el resultat pressupostari que transcrivim a continuació:

Estat de flux d'efectiu

	2010
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	-204.291
1. Resultat del període	40.449
2. Ajustaments del resultat	-87.376
c) Variació de provisions (+/-)	-8.937
d) Imputació de subvencions (-)	-78.597
k) Altres ingressos i despeses (-/+)	159
3. Canvis en el capital corrent	-157.205
a) Existències (+/-)	1.990
b) Deutors i altres comptes a cobrar (+/-)	-165.533
d) Creditors i altres comptes a pagar (+/-)	6.338
4. Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	-159
d) Altres pagaments (cobraments) (-/+)	-159
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	78.597
9. Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	78.597
d) Alienació d'instruments de patrimoni propi (+).	78.597
E) AUGMENTS/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	
(+/-A+/-B+/-C+/-D)	-125.694
Efectiu o equivalents a l'inici del període	797.138
Efectiu o equivalents al final del període	671.445

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Romanent de tresoreria

Romanent de tresoreria	Exercici 2010	Exercici 2009
1 (+) Drets pendents de cobrament	518.834	346.551
(+) del pressupost corrent i pressupostos tancats	253.267	228.247
(+) d'operacions no pressupostàries	265.567	118.304
2 (-) Obligacions pendents de pagament	782.964	776.625
(+) del pressupost corrent i pressupostos tancats	583.074	412.744
(+) d'operacions no pressupostàries	199.889	363.881
3 (+) Fons líquids	671.445	797.138
I. Romanent de tresoreria afectat	407.315	367.064
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3) = (I+II)	407.315	367.064

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat comptable i la liquidació pressupostària

Conceptes	euros
Resultat de la comptabilitat	40.449
- variació d'existències	1.990
+ provisió client dubtós	-8.937
- ingressos no recurrents	-159
Resultat de la liquidació pressupostària	33.342

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Controls de legalitat i financer

L'article 25 dels estatuts indica que l'entitat romandrà sotmesa al control financer de la intervenció general del Govern en els termes establerts en la LGFP mentre el percentatge del capital social de l'entitat subscrit pel Govern sigui majoritari o suficient per a tenir-ne el control.

Tot i l'anterior, l'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financer previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

Mancances en el control intern de l'entitat

Com s'esmenta en el cos de l'informe, de la fiscalització efectuada en deriven debilitats de control intern de l'entitat. Recomanem establir mecanismes de control més acurats per tal de garantir una adequada segregació de funcions en els processos de gestió i comptabilització, la correcta determinació dels ingressos i despeses, així com la formalització, justificació i reconeixement dels fets comptables.

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

- S'ha observat un pagament per import de 1.240 euros el qual no ens ha estat justificat en no facilitar el motiu de la transacció ni la factura o altre document el qual el suporti. Aquest fet, d'acord amb l'article 58 de la LFGP pot ser constitutiu de responsabilitat. (nota 2.1.5)
- L'entitat va imputar al resultat de l'exercici l'import de 4.650 euros, facturat per la prestació del servei en relació al programa de certificació de la IGP carn d'Andorra, quan s'estima que l'import meritat en funció dels treballs realitzats ascendeix a 465 euros. Per tant, el resultat de l'exercici 2010 i els passius de la societat es trobarien infravalorats en 4.185 euros. (nota 2.1.10)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

- Dels treballs de fiscalització s'han observat debilitats de procediments i de control intern, les quals es detallen a les notes anteriors d'aquest informe, que recomanem adequar per garantir la integritat dels recursos que es gestionen i administren a través de l'entitat. (notes 2.1.1 i 2.3)
- Figura pendent de formalitzar i comptabilitzar l'ampliació de capital aprovada per la Junta General Ordinària de 19 de febrer de 2004, d'import 120.200 euros. La Junta General, en sessió de 4 d'octubre de 2007 va acordar elevar a públic la referida ampliació, si bé a la data d'emissió d'aquest informe no s'ha pogut tenir constància d'aquest fet. (nota 2.1.4)
- L'entitat no ha adaptat els seus estatuts a la Llei de societat anònimes i de responsabilitat limitada. (nota 2.1.4)
- No ha estat enregistrada comptablement la resolució de la Junta General per la qual s'acordava la dotació de la reserva legal fins al 20% del capital social. (nota 2.1.4)
- L'entitat ha rebut una subvenció per un import de 78.597 euros destinada al finançament de les despeses de funcionament corrent de l'entitat. Amb tot, per a l'exercici de 2010 aquest conjunt de despeses ha sumat la quantia de 16.772 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció, que permeti opinar sobre la reintegrabilitat de la part de subvenció no utilitzada, si bé, segons el PGC els imports de les transferències no aplicades no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net havent de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa aquesta norma.

En aquets sentit, el Tribunal indicava en informes corresponents a exercicis anteriors, que els organismes beneficiaris de transferències nominatives, d'acord amb les respectives lleis de pressupostos, haurien de retornar a

Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, llevat que financin despeses compromeses i no liquidades a la data del tancament i que la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades era per l'exercici 2004 per import de 61.038 euros, per l'exercici 2005 per import de 58.825 euros, per l'exercici 2006 per import de 63.407 euros, per l'exercici 2007 per import de 59.336 euros, per l'exercici 2008 per import de 68.876 euros i per l'exercici 2009 per import de 63.153 euros. (notes 2.1.4 i 2.1.7)

- El compte de pèrdues i guanys de l'entitat no conté les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, el personal del qual és qui gestiona l'entitat. (nota 2.1.10)
- L'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financer previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Ramaders d'Andorra, SA al 31 de desembre de 2010, dels resultats de les seves operacions i dels fluxos d'efectiu corresponents a l'exercici anual tancat a la referida data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables continguts en aquest marc.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Ramaders d'Andorra, SA el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

CARN DE RAMADERS
D'ANDORRA
RAMADERS D'ANDORRA S.A.

Escuderia Nacional, 30 i/s
C/da de la Plana, 4 i/s
(Principat d'Andorra)

Tel. +376 875 703
Fax +376 875 704
agricultura@ramaders.ad

Departament d'Agricultura

Registre general

Data: 8/03/12

E/núm.

S/núm.

33/12

Núm. expedient

Observacions i recomanacions de l'auditoria de l'any 2010

S'ha observat un pagament per import de 1.240 euros el qual no ens ha estat justificat en no facilitar el motiu de la transacció ni la factura o altre document el qual el suporti. Aquest fet, d'acord amb l'article 58 de LGFP pot ser constitutiu de responsabilitat.

En la comptabilitat de l'any 2011 es comptabilitza la factura corresponen a aquest import.

L'entitat va imputar al resultat de l'exercici l'import de 4.650 euros, facturat per la prestació de serveis en relació al programa de certificació de la IGP carn d'Andorra, quan s'estima que l'import meritat en funció dels treballs realitzats ascendeix a 465 euros. Per tant, el resultat de l'exercici 2010 i els passius de la societat es trobarien infravalorats de 4.185 euros.

L'any 2010 s'imputen el 50% del honoraris de l'empresa LDG, vist que la fase prèvia i l'aprovació del programa esmentats al pressupost es realitzen entre la data d'acceptació (19/10/2010) i l'entrega del "dossier" a Brussel·les (24/03/2011); durant l'exercici 2011 només quedaria pendent la tercera fase que correspon a la certificació del programa.

Observacions i recomanacions d'anys anteriors

Dels treballs de fiscalització, s'han observat debilitats rellevants de procediment i de control intern, les quals es detallen a les notes anteriors d'aquest informe, que recomanen adequar per garantir la integritat dels recursos que es gestionen i administren a través de la societat.

Per la compra de pinso a granel, el ramader es posa en contacte amb el departament d'agricultura precisant la totalitat de quilos de pinso a encomanar; des del departament es realitza la comanda de pinso prop dels dos principals distribuïdors, Cooperativa de Belcaire i Agrocat. Pel pinso comprat directament a comercial Tarrés el ramader contacta directament el distribuïdor per la comanda de pinso en sacs.

Figura pendent de formalitzar i comptabilitzar l'ampliació de capital aprovada per la junta general ordinària de 19 de febrer de 2004, d'import 120.200 euros. La Junta General, en sessió de 4 d'octubre de 2007 va acordar elevar a públic la referida ampliació, si bé a la data d'aquest informe no s'ha pogut tenir constància d'aquest fet.

En el decurs de l'any 2012 s'eleva a públic l'ampliació de capital.

L'entitat no ha adaptat els seus estatuts a la Llei de societat anònimes i de responsabilitat limitada.

Durant l'exercici 2010 la Societat no ha adequat els estatuts a la Llei de Societats, aquests han estat aprovats pel Consell General el 13 d'octubre de 2011, i en el decurs de l'any 2012 s'eleva a públic.

No ha estat enregistrada comptablement la resolució de la Junta General per la qual s'acordava la dotació de la reserva legal fins al 20% del capital social.

L'enregistrament comptable d'aquesta dotació s'ha portat a terme durant l'exercici 2012.

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 8/3/12
Hora d'entrada: 16h00
Núm.: 42-12

CARN DE RAMADERS
D'ANDORRA
RAMADERS D'ANDORRA S.A.

Esplanador Nacional, 1r pis
C/ta. de la Plaça - Escaldes/Engordany
(Principat d'Andorra)

Tel. +(376) 875 703
Fax +(376) 828 906
agricultura@andorra.ad

El compte de resultat de la societat no conté les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, el personal del qual és qui gestiona la societat.

No es tenen en compte les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi ambient ja que existeix un acord entre el Govern d'Andorra i Ramaders d'Andorra S.A., de data 17 desembre de 2007, on es pacta la cessió en caràcter gratuït de la utilització dels material, mitjans tècnics i humans necessaris.

L'entitat no ha estat sotmesa al controls de legalitat i financers previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

Ramaders d'Andorra no ha estat sotmès als controls de legalitat i financers previstos en els article 31, 39 i 42 de la LGFP. Ramaders d'Andorra valoraria molt positivament disposar de la figura d'una intervenció delegada per tal de realitzar les seves operacions sota els controls previstos per la llei.

Jordi ALCOBÉ FONT
President de Ramaders d'Andorra SA

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.